

Stelian Tofană

Ovidiu Mihai Neacșu

Iisus Hristos

al istoriei

Presa Universitară Clujeană

Stelian Tofană | Ovidiu M. Neacșu

•

Iisus Hristos al istoriei

Volum tipărit cu binecuvântarea
Înaltpreasfinției Sale Andrei Andreicuț,
Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului,
și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Stelian Tofană Ovidiu M. Neacșu

Iisus Hristos al istoriei

Presa Universitară Clujeană

2023

Referenți științifici:

Arhid. Conf. univ. dr. Olimpiu-Nicolae Benea

Lect. univ. dr. Gabriel Noje

ISBN 978-606-37-1835-9

© 2023 Autorii volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autorilor, este interzisă și se pedepsește conform legii.

**Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro>**

Cuprins

Abrevieri.....	9
----------------	---

Arhim. Prof. univ. dr. abil. Teofil Tia, „ <i>Iisus Hristos al istoriei</i> ” versus „ <i>Iisus – Transcendență</i> ” generatoare de civilizație. <i>Omul divin Iisus Hristos și „planul dumnezeiesc al intersectării veșniciei cu istoria creată”</i>	11
--	----

Cuvânt înainte.....	15
---------------------	----

Preliminarii	21
--------------------	----

A. Istoricitatea persoanei lui Iisus Hristos.

Mărturii biblice și profane.....	25
----------------------------------	----

I. Lucrări despre viața lui Iisus

1. Joseph Ratzinger, <i>Iisus din Nazaret</i>	28
2. Armand Puig, <i>Iisus. Un profil biografic</i>	30
3. Dumitru Stăniloae, <i>Chipul Evanghelic al lui Iisus Hristos</i>	33
4. Raymond Brown, <i>The Death of the Messiah: From Gethsemane to the Grave</i>	34
5. Gerd Theissen, Annette Merz, <i>The Historical Jesus: A Comprehensive Guide</i>	35
6. Thomas Neufeld, <i>Recovering Jesus: The Witness of the New Testament</i>	35
7. Alexandru Moldovan, <i>Evanghelia copilăriei lui Iisus. Luca 1-2. Exegeză și teologie</i>	36
8. Sterie Diamandi, <i>Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului</i>	39
9. Giovanni Papini, <i>Viața lui Iisus</i>	40

10. <i>Rudolf Schnackenburg, Die Person Jesu Christi im Spiegel der vier Evangelien...</i>	40
11. <i>Natalia Manolescu Dinu, Isus Hristos Mântuitorul în lumina Sfintelor Evanghelii...</i>	42
12. <i>Nicholas Thomas Wright, Isus pur și simplu. O nouă viziune despre cine a fost, ce a făcut și de ce contează</i>	43
II. Mărturii biblice ale istoricității	44
1. <i>Evangheliile canonice</i>	44
<i>a. Preliminarii</i>	44
<i>b. Evanghelia după Matei</i>	46
<i>c. Evanghelia după Marcu</i>	47
<i>d. Opera lui Luca</i>	48
<i>e. Evanghelia după Ioan</i>	50
2. <i>Evangheliile necanonice</i>	53
<i>a. Evanghelia lui Toma</i>	53
<i>b. Evanghelia lui Petru</i>	58
<i>c. Evanghelia secretă a lui Marcu</i>	61
<i>d. Evangheliile iudeo-creștine</i>	63
III. Mărturii profane	66
1. <i>Dovezi istorice păgâne</i>	67
<i>a. Pliniu cel Tânăr (Plinius Secundus)</i>	67
<i>b. Suetoniu</i>	69
<i>c. Tacitus</i>	71
<i>d. Filosoful Cels</i>	72
2. <i>Mărturii istorice iudaice</i>	74
<i>a. Iosif Flavius</i>	74
<i>b. Talmudul iudaic</i>	78
IV. Valoarea și importanța mărturiilor istorice despre Isus	83

B. Cronologia vieții Mântuitorului Iisus Hristos ... 87**I. Nașterea, copilăria și familia lui Iisus..... 89**

1. Repere istorice ale nașterii lui Iisus 89
 - a. Recensământul* 89
 - b. Steaua magilor* 92
 - c. Identificarea Magilor* 95
 - *Magii în cetatea Ierusalimului* 96
 - *Magii în fața Pruncului Iisus* 98
2. Familia lui Iisus. O problemă controversată?. 102
 - a. Iisus la 12 ani* 102
 - b. „Frații” și „surorile” lui Iisus* 104

II. Activitatea mesianică publică a lui Iisus.

Durata acesteia 116

III. Încheierea activității publice mesianice 120

1. Așteptarea mesianică iudaică –
motiv de conflict între Iisus și iudei 120
2. Arestarea lui Iisus.
Prăbușirea speranței mesianice 124
 - a. Pretextul imediat*
al arestării Mântuitorului 124
 - b. Arestarea în Ghetsimani.*
Acțiune romană sau iudaică ? 126
3. Procesul istoric al lui Iisus 129
 - a. Mântuitorul la arhiereul Ana –*
etapa care prefațează procesul..... 129
 - b. Faza religioasă a procesului.*
Înfățișarea în Sinedriu 131
 - c. Faza politică a procesului.*
Dialogurile cu Pilat..... 135
 - *Primul dialog cu Pilat.*
Tema regalității 135

- <i>Iisus în fața lui Irod Antipa</i>	143
- <i>O nouă întrevvedere cu Pilat.</i> <i>Umilințele - soluție a eliberării?</i>	145
- <i>Al doilea dialog cu Pilat.</i> <i>Tema originii lui Iisus</i>	149
4. Răstignirea lui Iisus. Cuvintele de pe Cruce.	155
<i>a. Cuvintele de pe Cruce</i>	156
<i>b. Martorii nevinovăției lui Iisus</i>	169
5. Moartea și îngroparea lui Iisus	171
<i>a. Datarea morții</i>	171
<i>b. Coborârea trupului mort de pe Cruce</i> <i>și punerea lui în mormânt</i>	173
IV. Iisus meta-istoric. Triumful prin Înviere	175
1. Giulgiurile și „mormântul gol” – dovezi istorice ale învierii.....	176
<i>a. Mahrama „împăturită”</i> <i>în „mormântul gol”</i>	177
2. „Ușile încuiate” ale istoriei	181
3. Înălțarea lui Iisus la cer sau drumul din istorie spre meta-istorie.....	186
<i>a. Înălțarea la cer în descrierea</i> <i>Evangeliei a III-a (Lc. 24,50-53)</i>	188
<i>b. Înălțarea lui Iisus în relatarea</i> <i>cărții Faptele Apostolilor (1,4-11)</i>	191
<i>c. Noua împărăție a lui Israel</i> <i>și lipsa preocupării de viitor</i>	192
Concluzii	195
Bibliografie	199

„La o întrebare vehiculată în spațiul cultural internațional cu o oarecare vehemență în trecut, mult mai ponderat astăzi: „A existat, cu adevărat, un om, Iisus Hristos, în Palestina secolului I, care a fost «embrionul» unei noi religii, mondiale?», autorii volumului de față, „Iisus Hristos al istoriei”, reușesc să răspundă (cvasi)exhaustiv. Lectură tuturor cu folos!”

Arhim. Prof. univ. dr. **Teofil TIA**
Decan la Facultatea de Teologie Ortodoxă
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

„Inițiativa redactării unei lucrări care abordează problema istoricității lui Iisus Hristos este descrisă și definită de grija acomodării continue a caracterului istoric al prezenței lui Iisus Hristos în lume, la planul dumnezeiesc al intersectării veșniciei cu istoria creată.”

Dr. Ovidiu Mihai Neacșu
-Cadru didactic asociat-
Facultatea de Teologie Ortodoxă
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

„Biserica și Teologia, în ansamblul lor, nu resimt nevoia de-a elabora un dosar al istoricității Persoanei lui Iisus, decât ca reflex de apărare în fața eventualelor învățături care atentează la Adevărul revelat al Întrupării în istorie a Fiului lui Dumnezeu. Cartea de față se dorește a fi un răspuns la posibile negări ale Celui care, prin venirea Sa în lume, i-a pecetluit definitiv destinul efemer.”

Pr. Prof. univ. dr. Stelian Tofană
Facultatea de Teologie Ortodoxă
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

